

Medicinalkommissionens Betænkning angaaende Ordningen af Sindssygeplejen i Danmark.

København 1910.

Dette 3. Afsnit af Kommissionens Arbejde har en ikke ringe penitentiær Interesse, for saa vidt som det stiller Forslag til Lov ikke blot om en ny Sindssygeanstalt til Afhjælpning af den længe forhaandenværende Pladsmangel paa Statens Sindssygeanstalter, men ogsaa om en dertil knyttet »Sikringsanstalt til Optagelse af Personer, om hvem det i Anledning af begaaede Lovovertrædelser enten ved Dom eller ved administrativ Resolution bestemmes, at der bør træffes Sikkerhedsforanstaltninger over for dem, dog at der i Anstalten kun optages Personer, som af Justitsministeriet i Overensstemmelse med indhentet Erklæring fra Sundhedsstyrelsen skønnes egnede til at optages i denne«.

Der er neppe mange af dem, der i Embeds Medfør har haft med sindssyge Forbrydere at gøre, som vil tvivle om Trangen til en saadan Sikringsanstalts Oprettelse. Den har bl. a. oftere været fremhævet her i Tidsskriftet og har været særlig følelig under de senere Aars stærke Pladsmangel i Sindssygeanstalterne. At de almindelige Sindssygeanstalter heller ikke kan siges at være egnede til at huse saa farlige Personer som dem, der findes mellem de sindssyge (og aandssvage) Forbrydere, fremgaar tilstrækkelig tydeligt af en mellem Bilagene aftrykt Skrivelse af 7. Maj 1904 fra Politidirektøren i København, hvori bl. a.

siges, at »alle de Personer, der her fra København som dømte til at tages i Forvaring af det offentlige i Aarene siden 1900 er blevne anbragte i almindelige Sindssygeanstalter, er undvegne, 2 af dem endog 3 Gange, og det skyldes rene Tilfældigheder, at i al Fald et Par af dem i den Tid, de har strejft om, inden de paany anholdtes, ikke har forøvet Handlinger sigtende til at berøve Medborgere Livet, men indskrænket sig til Indbrudstyverier og deslige«. Politidirektørens Henvendelse gav — rigtignok først 3 Aar efter — Anledning til, at den daværende Justitsminister overdrog Dr. Viggo Christiansen at gøre Forslag til et Kriminalasyl; og i en meget instruktiv Betænkning, der ligeledes findes som Bilag, foreslog Dr. C. da Oprettelsen af en for psykisk abnorme Forbrydere, saavel Sindssyge (deriblandt Epileptikere og Alkoholister) som psykiske Undermaalere, delvis ogsaa for Observation bestemt Anstalt, beregnet paa som Minimum at rumme 60 Patienter i 4 forskellige Afdelinger.

Medicinalkommissionen er imidlertid efter Forhandling med Straffelovskommissionen kommen til det Resultat, at en selvstændig Anstalt for forbryderiske sindssyge, saaledes som den er foreslaaet af Dr. C., vilde blive mindre heldig, idet den ikke vilde komme til at rumme mere end 150 højst 200 Individuer sindssyge, aandssvage og Epileptikere, hvorved Afdelingerne, hvori en saadan nødvendigvis maa deles, vil blive forholdsvis smaa og Driften forholdsvis dyr, og foreslaar derfor som nævnt en til den planlagte nye Sindssygeanstalt knyttet Sikringsanstalt med 50 Pladser, fordelt paa to Afdelinger. Sikringsanstalten skal have Administration, Økonomi og Lægepersonale sammen med Sindssygeanstalten, men iøvrigt være en selvstændig Institution, hvori skal anbringes saadanne »forbryderiske sindssyge eller aandssvage (derunder Epileptikere, Drankere etc.), som ved Dom eller ad administrativ Vej er henviste til at tages under Forvaring af det offentlige, naar de er saa farlige og saa udbrydende, at de ikke uden væsentlig

Ulempe kan forvares paa de almindelige Anstalter«. De andre forbryderiske sindssyge, der henvises til Forvaring, skal i Fremtiden ligesom nu anbringes paa de almindelige Sindssyge- og Aandssvageanstalter, Epileptikerhjem, eventuelt Drankerasyler, eller hvor det efter Forholdene ellers maatte være hensigtsmæssigt at anbringe dem. En Overførelse fra Sikringsanstalten til en almindelig Anstalt kan selvfølgelig ske, men Forvaringsdekretet maa da først hæves, eller der maa af vedkommende Myndigheder gives Tilladelse dertil. Ogsaa en Overførelse af ikke egentlig kriminelle sindssyge fra de almindelige Sindssygeanstalter til Sikringsanstalten maa lejlighedsvis kunne ske, naar det drejer sig om meget voldsomme Patienter, som paa Grund af Overfald, Mordforsøg o. l. meget vanskeligt kan have i en almindelig Anstalt, men Justitsministeriet maa da forinden give Bemyndigelse hertil.

Medicinalkommissionens Definition af, hvilke Personer, der skal anbringes i Sikringsanstalten, er ikke helt klar. Naar den nævner Dr. Christiansens Betænkning, taler den om »en selvstændig Anstalt for forbryderiske sindssyge«; men Dr. C. har til det af ham foreslaaede Kriminalasyl regnet med alle farlige psykisk abnorme, deriblandt ogsaa psykiske Undermaalere; Kommissionen regner da ogsaa her med 150—200 Individuer. Naar Kommissionen imidlertid foreslaar 50 Pladser i sin Sikringsanstalt, kan den kun have tænkt sig denne bestemt for de egentlige sindssyge og aandssvage (derunder indbefattet sindssyge eller aandssvage Epileptikere og Alkoholister). Thi den Undersøgelse, Kommissionen har foretaget angaaende Antallet af forbryderiske sindssyge o. l. egnede til Optagelse i Sikringsanstalt, har givet det Resultat, at af de 147 Mand, der efter at have gjort sig skyldig i Lovovertrædelser var indtærnerede i vore Sindssyge- og Aandssvageanstalter, var 35 egnede og 8 »nærmest egnede« til at forplejes i en Sikringsanstalt. Men desuden fandtes der i Sindssygeanstalterne 13 Mænd, der vel ikke af Øvrigheden var henviste til at

tages i Forvaring, men som paa Grund af deres Voldsomhed syntes egnede til Anbringelse paa en Sikringsanstalt. Her kommer man altsaa allerede noget op over de 50 Pladser paa Sikringsanstalten.

En Henvendelse til vore Straffeanstalter har oplyst, at der her findes en stor Mængde psykisk abnorme Fanger; en Opgørelse fra Horsens Straffeanstalt, der findes som Bilag, sætter endog Tallet dér til c. 70 eller 20 pCt. af alle Fangerne foruden c. 10 mere eller mindre udprægede sindssyge. Men Kommissionen mener, at alle eller saa godt som alle de for Tiden forekommende Fanger, der under Fængselsopholdet er blevne sindssyge, findes opførte paa Sindssygeanstaltens ovennævnte Lister over farlige sindssyge, og at man indtil videre maa se bort fra det Antal aandelig abnorme Individuer, som for Tiden findes paa vore Straffeanstalter.

Dette er naturligvis ogsaa — i al Fald tilsyneladende — det billigste. Men det bliver dog et Spørgsmaal, om man ikke nu, da Straffelovskommissionens Arbejde nærmer sig sin Slutning, og vi forhaabentlig vil faa den længe tiltrængte Adgang til Internering ogsaa af forbryderiske psykiske Undermaalere, hellere maatte afvente Straffelovskommissionens Betænkning og de Foranstaltninger, som den antagelig vil foreslaa til de psykiske Undermaalers Forvaring. Deres Antal er — som Opgørelsen fra Straffeanstalterne viser — ikke helt ringe, og da de selvfølgelig ikke kan forplejes i Sindssygeanstalterne, og der ikke er Plads til dem i Sikringsanstalten, maa der skabes en ny Institution for dem. Hvorfor saa ikke hellere oprette en fælles Anstalt for de farlige og udbrydende sindssyge og aandssvage Forbrydere og for alle de forbryderiske psykiske Undermaalere? Man vilde herved tilvejebringe en for de kriminelle sindssyges Forplejning heldig »Fortynding«, som ved en god Disciplin vilde muliggøre en for disse ønskelig friere Internering, end det er muligt at iværksætte, naar man alene indskrænker sine Foranstaltninger til de farligste

sindssyge og aandssvage Forbrydere. Og en Anstalt til 150—200 Patienter vilde netop kunne deles i et passende Antal forskelligartede Afdelinger lige fra de mest lukkede og faste Sikkerhedsafdelinger og til de aabne Koloniafdelinger. Det er i al Fald ikke helt konsekvent, at Kommissionen efter at have fremhævet Nødvendigheden af, at et Kriminalasyl maa have mange og forskelligartede Afdelinger, forkaster et selvstændigt Asyl til 150—200 Individuer med den Motivering, at det vil faa forholdsvis smaa Afdelinger, og saa foreslaar et Asyl, der trods alt dog skal være selvstændigt, til 50 Individuer, fordelt paa to Afdelinger.

Det kan godt være, at en selvstændig Anstalt for 150—200 psykisk abnorme Forbrydere vil være forholdsvis dyrere at drive end en til en Sindssygeanstalt knyttet Anstalt for 50 sindssyge og aandssvage Forbrydere. Men en saadan lille Sikringsanstalt med to Afdelinger, hvor man daarligt kan individualisere, idet Overflytning af Patienterne efter deres Tilstand vil være overmaade vanskelig, da alle Pladser strax vil blive belagte, vil let blive utaalelig. Den vil skabe Uhygge og Fortræd for den nye Sindssygeanstalt, som Kommissionen med Rette har stræbt at gøre saa fri og moderne som mulig, og skræmme de sindssyge og deres Familier fra den haardt tiltrængte Indlæggelse. Det vil være Synd for den nye Anstalt, som vi saa haardt trænge til, at knytte en Sikringsanstalt til den. Vi trænge til en Sikringsanstalt, men vi trænge haardere til en ny Sindssygeanstalt; den bør ikke opsættes. Men har vi undværet Sikringsanstalten saa længe, maa vi hellere vente lidt endnu, og saa faa noget bedre end det foreslaaede lille Depot.

Christian Geill.